

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés

Zala megye, 2023.03.27-04.03.

Időjárás: Március utolsó hetében folytatódott a korábbiakhoz képest, kissé hűvösebb időjárás. Az előrejelzéseknek megfelelően hűlt le a levegő hőmérséklete, gyakori intenzív légmozgással és jelentős mennyiségű csapadékkal (37-40 mm 1 hét alatt). A minimum hőmérsékletek 2 nap süllyedtek 0 fok alá (mínusz 2,7-1 fok közé), amely a mély fekvésű, fagyzugos helyeken újabb fagykárt eredményezett a teljes virágzású gyümölcsfákon. Az átlaghőmérséklet 3,8-12,2 fok között változott az időszak alatt (maximum: 8,4-18,2 fok).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia: Őszi árpa: bokrosodás (7 mellékajtás), őszi búza: bokrosodás (4-5 mellékajtás).

A csapadék hatására az állományok megüdültek, az őszi árpák szépen összezártak.

Károsítók:

A betegségek tekintetében nem történt jelentős változás az elmúlt héten, amely valószínűsíthetően a lehülésnek tulajdonítható. **Őszi búzában a szeptóriás foltosság** gyenge-közepes mértékű tünetei figyelhetők meg. A **vöröszrozsda** fellépése csak lokális jellegű a fertőzött táblákon, a betegség nem terjedt tovább.

Őszi árpában a **lisztharmat** tünetei nem erősödtek, de ez részben a fertőzött táblákon történt védekezésnek is köszönhető. A **törperozsda** jelenléte hasonló a múlt hetihez, gyenge-közepes mértékű a fertőzöttség (a még nem védett táblákon). A **levélbetegségek** gyenge mértékű tünetei láthatóak.

Azokon a táblákon ahol a fenti betegségek elleni egyszeri védelem még nem történt meg, a felmelegedéssel azok terjedése valószínűsíthető ezért ahogy az időjárás lehetővé teszi (eső, szél) a védekezéseket el kell végezni.

Egy-egy táblán (fajtán/hibriden) az erős, őszi levéltetű fertőzés következtében jelentős mértékű **vírusfertőzés** tünetei figyelhetők meg őszi árpában (1-2. fotó).

1-2. fotó: Vírusfertőzés tünete őszi árpán (2023.03.31.)

A **vetésfehérítő bogarak** betelepédése folyamatos a gabona táblákra. Őszi búzában egyelőre továbbra is alacsony de egyértelműen növekvő számban található a kártevő. A hálózás során átlagosan 8 db imágót gyűjtöttünk 10 hálócsapásban, általában a táblák dülő részén, de a tábla belseje felé történő betelepedés folyamatos! Őszi árpában lényegesen nagyobb egyedszámmal van jelen a vetésfehérítő (12-15 db imágó/10 hcs).

A bogarak betelepődését, mennyiségét célszerű nyomon követni, adott esetben az imágók elleni védekezést megtervezni.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: A repce állományok fejlődése a csapadék hatására meglendült, így néhány táblán már megkezdődött a virágzás (~10 %-os). A táblák többsége azonban zöld-és sárgabimbós állapotban van.

Ha marad a hűvös időjárás, a bimbós állapot elhúzódhat, amely fokozott kártételi veszélyt jelenthet a repcefénybogár szempontjából.

Károsítók:

A **repceszár-ormányos és a nagy repceormányos** egyedszáma csökkent a védett táblákon, de sok esetben (2-szeri védekezés után is) még mindig tapasztalható a jelenlétük (10-15 db imágó/10 hcs).

A **repcefénybogár** betelepédése folyamatos, a hűvös, szeles időjárás miatt kissé lassult. A betelepedett népesség az állományokban jelentős, még ha sok esetben a virágzatokon alig láthatóak. A kártevők gyűjtése a szeles időjárás és a nedves állomány ellenére hálózással történt. Ezzel a módszerrel a repcefénybogár esetében 40-110 db imágó/10 hcs mennyiséget gyűjtöttünk (veszélyességi küszöb sárgabimbós állapotban 80-100 db imágó/10 hcs), míg a kihelyezett sárgatálak fogásai minimálisak voltak. Tehát a kártevők ott vannak az állományban, a hűvös időjárás miatt elbújva és valószínűleg kisebb táplálkozási aktivitással de betelepedésüket ilyenkor is javasolt nyomon követni, hogy a védekezésre fel tudjunk készülni. A bimbó kártétel megkezdődött, egyelőre észlelési szintű (3. fotó).

Repcében több táblán jelentek meg fitoplazma-szerű tünetek az állományokban (a vizsgálatok folyamatban vannak).

3. fotó: Repcefénybogár bimbó kártétele repcén (2023.04.02.)

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: fehérbimbós állapot-virágzás kezdete-virágzás;

Cseresznye, meggy: fehérbimbós állapot-virágzás;

Alma, körte: zöld-piros/fehérbimbós állapot;

Kajszi: teljes virágzás, virágzás vége-kötődés.

Kajsziban az újabb lehűléssel újabb fagykarak alakultak ki (50-60 %), emellett a kötődött termések elrúgása is gyakori. Az előrejelzések alapján a héten is folytatni kell a fagyvédelmet a virágzó állományokban.

Károsítók:

Almában a **levélpirosító levéltetű** kártétele általában gyenge mértékű, de egy-egy kertben közepes kártételek is megfigyelhetők. A védekezés javasolt.

A **varasodás** aszkospóra érése folyamatos, de lassú, az aszkospóra szóródás az eső ellenére is viszonylag csekély mértékű. A fertőzésre érzékeny fenológiai stádiumok miatt a megelőző védekezés javasolt.

Körtében a **körtelevélbolha** imágók (szemmel látható) egyedszáma viszonylag alacsony, a tojásrakás a múlt hétre felerősödött, tömeges (4-5. fotó). Lárvakelést eddig még nem tapasztaltunk, de a hét második felétől valószínűsíthető.

4-5. fotó: Körte levélbolha tömeges tojásrakása körtén (2023.03.31.)

Csonthéjasokban (kajszi-őszibarack, nektarin) a **monilia** és a **tafrinás levélfodrosodás** fertőzésveszélye növekvő, ezért a betegségek elleni védekezések aktuálisak!

Zalaszentlőrinc, 2023. április 3.

Tűh Annamária
előrejelző